

РЕШЕНИЕ

№ 3623

гр. София, 02.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 05.05.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Евгения Иванова

ЧЛЕНОВЕ: Пламен Панайотов

Елеонора Попова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **620** по описа за **2023** година докладвано от съдия Елеонора Попова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано след изпращане на делото по подсъдност от Върховния административен съд /ВАС/ с Определение №544 от 17.01.2023 г., постановено по адм. дело № 11878/2022 г. по описа на Върховния административен съд, Първо отделение, образувано по жалба на К. И. К., чрез адв. А. К. от АК В. срещу т.14 от Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“ /ДАНС/, приложение към Заповед № 3-1031/05.05.2020г. на председателя на ДАНС. Жалбоподателят претендира прогласяване нищожността на оспорената разпоредба на т.14 от обявения със Заповед №3-1031/05.05.2020 г. на председателя на Държавна агенция „Държавна сигурност“ списък на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в ДАНС, евентуално отмяната ѝ като незаконосъобразна.

Релевира се, че се касае за подзаконов нормативен акт, издаден при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и с неговата цел. Сочат се нарушения на императивните норми на чл.78, ал.1 и ал.2 от АПК, чл. 26, ал.1 и ал.3 и чл.28, ал.2 от Закона за нормативните актове /ЗНА/, чл. 26, ал.3 от Закона за защита на класифицираната информация /ЗЗКИ/ и чл.37, ал.1 от ЗНА, както и на чл.36, ал.6 от ЗДАНС. Претендират се и разноските по делото, съгласно представен списък по чл.80 ГПК.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуалния си представител поддържа жалбата. Излага подробни съображения в писмено становище. Поддържа възражението си за липса на родова подсъдност на делото на АССГ, с оглед нормативния характер на акта, в оспорваната му част. На следващо място се твърди липса на компетентност на административния орган, основание за прогласяване на нищожност, респ. отмяна съгласно чл.146, т.1 от АПК. Обжалваната разпоредба била издадена в нарушение на чл.23 от Общия регламент за защита на личните данни /Регламент /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни, в сила от 25.05.2018 г./, който изисква налагане на ограничения на правата във връзка със защита на личните данни да бъде въведено със законодателна мярка, т.е. по законодателен път. Процесната разпоредба била издадена при съществени нарушения на процесуалните правила, в нарушение на чл.71 АПК.

Ответникът – председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ /ДАНС/ оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В подробни писмени бележки излага аргументи за недопустимост на оспорването, алтернативно за неоснователност и недоказаност на същото.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на жалбата.

След като съобрази доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, съставът на АССГ прие от фактическа страна следното:

По делото е установено и между страните не се спори, че по заявление на жалбоподателя като председател на БХК и в лично качество, за предоставяне на информация относно съхранявани в информационните фондове на ДАНС данни за прилагани специални разузнавателни средства спрямо него или спрямо ръководената от него организация, председателят на ДАНС е издал решение за отказ с мотиви, че събраната посредством оперативно- издирвателната дейност на ДАНС, включително и резултатите от извършените проверки информация представлява класифицирана такава. С решение на АССГ по адм.д. № 8299/2021г. жалбата на К. е отхвърлена като неоснователна по съображения, че исканата информация е класифицирана съгласно т.14 от Списъка на категориите информация подлежаща на класификация като служебна тайна в ДАНС, приложение към Заповед № 3-1031/05.05.2020г. на председателя на ДАНС.

Списъкът на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“, утвърден със Заповед № 3-1031/05.05.2020г. на председателя на ДАНС е издаден на основание чл.32 от ЗДАНС вр. с §1, т.3 от ДР на ЗДАНС, чл.26 ал.3 вр. с ал.2 от ЗЗКИ и чл.21 ал.1 и ал.3 от Правилника за прилагане на ЗЗКИ, с които се овластява ръководителят на съответната организационна единица да обяви списък на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна, за сферата на дейност на организационната единица.

Установено е, че Списъкът на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“, приложение към посочената по- горе заповед не е обнародван в Държавен вестник.

От правна страна, съдът намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна и срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт. За да приеме това съобрази

следното:

Предмет на оспорване е т.14 от Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в ДАНС, приложение към Заповед № 3-1031/05.05.2020г. на председателя на ДАНС. С Решение №11947/21.12.2022 г. на ВАС- Петчленен състав- II колегия по адм.д. №7413/2022 г. е прието, че обжалваният акт не е подзаконен нормативен акт по смисъла на чл.75 АПК, а представлява вътрешноведомствен акт. Съдът се е позовал на практиката К. съд, че актовете, с които се създават права или задължения единствено за подчинени на адресата органи и организации, са с чисто вътрешен характер и следва да се категоризират като "административни ненормативни вътрешнослужебни актове" (Решение № 8 от 23.04.2018 г. по к.д. № 13/2017 г., Решение № 21 от 26.10.1995 г. по к. д. № 18/1995 г., Решение № 14 от 4.11.2014 г. по к. д. № 12/2014 г.). Т.е. този акт е насочен към подчинени на органа лица, поради което е вътрешнослужебен акт по смисъла чл. 2, ал. 2, т. 3 от АПК.

Съгласно чл. 2, ал. 2, т. 3 от АПК разпоредбите на АПК не се прилагат за актовете, с които се създават права или задължения за органи или организации, подчинени на органа, издал акта, освен ако с тях се засягат права, свободи или законни интереси на граждани или юридически лица. В последната хипотеза както е посочено в Решение № 21/26.10.1995 г. по к.д. № 18/1995 г. на КС, административният акт губи своя чисто вътрешен характер и проявява действие "навън"- спрямо трети лица (граждани и юридически лица). Именно това изключение е относимо към оспорената част по т. 14 от Списъка, съгласно която в списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в ДАНС, попадат и данни относно резултати от извършени проверки в информационните фондове на ДАНС, в които се съхранява класифицирана информация, в случаите, когато тези данни не представляват държавна тайна. Независимо от обстоятелството, че гражданите не са преки адресати на акта, оспорената част от същия рефлектира в тяхната правна сфера, като засяга техни права и законни интереси. Съгласно чл. 120, ал. 2 от Конституцията гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон. Понятието "засягане" е разяснено в цитираното решение № 21/26.10.1995 г. по к. д. № 18/1995 г., според което административният акт "засяга" по смисъла на чл. 120, ал. 2 от Конституцията граждани и юридически лица, когато нарушава или застрашава техни права или законни интереси /в този см. Определение № 806 от 23.01.2008г. по адм. д. № 10367/2007г., V отд. на ВАС, Решение № 11649/08.10.2009г. по адм. д. № 6124/2009г., II отд. на ВАС, Решение № 12788/10.10.2011г. по адм. д. № 7327/2011г., VII отд. на ВАС и др./.

В хипотезата на извършена проверка в информационните фондове на ДАНС, в които се съхранява класифицирана информация, когато данните за резултатите от проверката включват и информация за конкретно лице и не представляват държавна тайна, за него е налице личен и пряк правен интерес от оспорване на Списъка, с който тези данни са включени в категориите информация, подлежаща на класификация като „служебна тайна“ в ДАНС.

Предвид изложеното доводите на ответника за недопустимост на жалбата са неоснователни.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съдът извършва служебна проверка за законосъобразност на основанията по чл.146 от

АПК при всеки административен акт, обект на контрол. Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика /напр. Решение № 2742 от 24.02.2012 г. на ВАС по адм. д. № 6335/2011 г./ са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам- на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например- поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора- т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание; 5). Превратното упражняване на власт е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

На първо място, като безспорен критерий за нищожност, е очертана липсата на компетентност на административния орган да издаде акта. Компетентността на административния орган представлява кръга от въпроси от сферата на изпълнителната власт, които той едновременно е овластен и задължен да решава. Конституцията на Република България и АПК прогласяват принципа на законоустановеност на компетентността на административните органи. Те могат да действат само въз основа на закона и в рамките на правомощията си, а актовете и действията им извън тях са винаги нищожни- не пораждат правни последици. В Тълкувателно решение № 2/91 г. на ОСГК на Върховния Съд е посочено, че „всяка некомпетентност води до нищожност”.

По отношение на компетентността на издателя на конкретния административен акт: Със Закона за защита на класифицираната информация са уредени обществените отношения, свързани със създаването, обработването и съхраняването на класифицирана информация, както и условията и редът за предоставяне на достъп до нея. Класифицирана информация по смисъла на закона е информацията, представляваща държавна или служебна тайна, както и чуждестранната класифицирана информация. Държавна тайна съгласно чл. 25 е информацията, определена в списъка по приложение № 1, а служебна тайна, съгласно чл. 26 от ЗЗКИ, е информацията, създавана или съхранявана от държавните органи или органите на местното самоуправление, която не е държавна тайна, нерегламентираният достъп до която би се отразил неблагоприятно на интересите на държавата или би увредил друг

правнозащитен интерес. Легално определение се съдържа и в § 1, т. 3 от ДР на ЗДАНС определящ служебната тайна като информация, която не е държавна тайна, но е свързана с изпълнението на функциите и задачите на агенцията и с реализирането на правомощията на органите ѝ или е получена в резултат на тази дейност, нерегламентираният достъп до която би се отразил негативно на интересите и сигурността на държавата, на дейността на агенцията, на нейните служители във връзка с изпълнението на службата им или на трети лица". Нормата на чл. 32 от Закона за ДАНС предвижда, че списъкът на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна, се определя със заповед на председателя на агенцията. Съгласно чл. 26, ал. 2 от ЗЗКИ информацията, подлежаща на тази класификация се определя със закон, а в ал. 3 изрично е предвидено задължението на ръководителя на съответната организационна единица в рамките на закона да обявява списък на категориите информация по ал. 2 за сферата на дейност на организационната единица. Редът и начинът за обявяване на категориите информация, определени като служебна тайна за сферата на дейност на организационната единица са уредени в ППЗЗКИ. В нормата на чл. 21, ал.1 ППЗЗКИ е регламентирано, че ръководителят на съответната организационна единица обявява със заповед списъка на категориите информация, подлежащи на класификация като служебна тайна, като според ал.3 списъкът по ал. 1 съдържа само категории информация, създавана, обработвана и съхранявана в организационната единица, съгласно чл. 26 ЗЗКИ, определени като тайна в специални закони, а в ал.4 е визирано, че обхватът на списъка по ал. 1 може да е по-тесен от предвидения в специалните закони. Съгласно чл.21, ал.5 ППЗЗКИ Списъкът по ал. 1 е публичен.

При тази правна рамка, несъмнено в компетентността на Председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ е да обяви със заповед списъка на категориите информация, подлежащи на класификация като служебна тайна. С оглед на това, оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен, а доводите на жалбоподателя в тази насока се явяват неоснователни.

По отношение на формата на акта- Заповедта и списъкът са издадени в писмена форма, с необходимото за административния акт съдържание- посочени са фактическите и правни основания.

Съществените нарушения на административнопроизводствените правила са основания за нищожност само, в случай че нарушението е довело до липса на волеизявление. В процесния казус, в хода на административното производство не са допуснати такива съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да водят до нищожност на акта, респ. до незаконосъобразност.

Предвид характера на оспорвания административен акт, в случая са неприложими правилата на чл. 26 от ЗНА, чл.28, ал.2 ЗНА, както и изискването за обнародване на акта по чл.37 ЗНА, а доводите на жалбоподател в тази насока се явяват неоснователни.

Не е налице такова нарушение по чл.146, ал.2 от АПК, което да е пречило жалбоподателя да разбере волеизявлението на органа, да организира защитата си, а същевременно с това не е и затруднена възможността на съда да упражни контролните си правомощия по отношение на валидността, респ. законосъобразността на акта.

Както бе посочено по-горе Списъкът на категориите информация, подлежаща на

класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“, утвърден със Заповед № 3-1031/05.05.2020 г. на председателя на ДАНС, е издаден на основание чл. 32 от ЗДАНС вр. с § 1, т. 3 от ДР на ЗДАНС, чл. 26, ал. 3 вр. с ал. 2 от ЗЗКИ и чл. 21, ал. 1 и ал. 3 от Правилника за прилагане на ЗЗКИ.

В частност оспорваната т.14 от Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“ касае „данни относно резултатите от извършени проверки в информационни фондове на ДАНС, в които се съхранява класифицирана информация, в случайта, когато тези данни не представляват държавна тайна“.

Не се констатира тази т.14 да противоречи на закона или на неговата цел. С оспорената точка 14 от Списъка по чл. 26 от ЗЗКИ на ДАНС, се защитава информацията, станала известна на служителите на агенцията при изпълнение на служебните им задължения. Данните относно резултатите от извършени проверки в информационните фондове на ДАНС, в които се съхранява класифицирана информация, в случаите, когато тези данни не представляват държавна тайна, следва да бъдат класифицирани именно с оглед опазването им и гарантиране на законосъобразното изпълнение на законово определените задачи на Агенцията.

Неоснователни са оплакванията на жалбоподателя за нарушаване на норми от Общия регламент за защита на личните данни /Регламент /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни, в сила от 25.05.2018 г./, като следва да се отбележи, че е налице влязло в сила съдебно решение, посочено по-горе относно постановения отказ от ДАНС по заявлението за предоставяне на информация на жалбоподателя. Тук следва да е отбележи, че подаването на жалба срещу административен акт, само по себе си, поначало е правомерно, но не изключва възможността от злоупотреба както с това право, така и с възникнало в резултат на неговото упражняване всяко съдопроизводствено действие. В тази връзка в чл. 3 от ГПК е регламентиран принцип на добросъвестност при упражняването на процесуални права, приложим по препращането на чл.144 от АПК. В случая обаче с иницирането на настоящето оспорване се цели получаването на информация от жалбоподателя, заобикаляйки разпоредбата на чл. 41 от Конституцията на Р България, която предвижда, че гражданите имат право на информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права. В конкретния казус правото да се иска информация по реда на ЗОДОИ е било неуспешно упражнено по този ред и жалбоподателят прибегва до оспорване на вътрешнослужебния акт, за да постигне целения от него правен резултат за получаване на исканата от него информация.

При така изложеното, настоящият съдебен състав намира, че е налице материално основание за издаване на акта и като се отчете, че служебната проверка не установи нарушение на основни принципи, намира, че жалбата против оспорваната т.14 от Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“, приложение към Заповед № 3-1031/05.05.2020 г. на председателя на ДАНС е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора искането на представителя на ответника за присъждане на направените по делото разноски за възнаграждение на юрисконсулт се явява основателно, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал.3 от АПК и чл. 78, ал.8 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК. Съобразно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и с оглед фактическата и правна сложност на делото, размерът на възнаграждението следва да се определи на 100.00 лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, VI троен състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. И. К. срещу т.14 от Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна в Държавна агенция „Национална сигурност“, приложение към Заповед № 3-1031/05.05.2020г. на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

ОСЪЖДА К. И. К., ЕГН- [ЕГН], да заплати на Държавна агенция „Национална сигурност“ юрисконсултско възнаграждение в размер на 100.00 /сто/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14- дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София- град пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.